Redacţiunea şi Administraţiunea: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„Gazeta" iese în fiecare ḍi.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şese lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate: pe anŭ 40 fr., pe şese lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

Se prenumeră: la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţi.

Anunciurile: O seriă garmond 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrămită.

NR. 8. JOI, 14 (26) Ianuarie. 1888.

Jubileulŭ de 50 de anĭ
alŭ
„GAZETEI TRANSILVANIEI".

Aradŭ, 1 Ianuarie 1888.

Dumneḍeu vĕ dee puterĭ pentru continuarea luptei demnilorŭ antecesorĭ. Sub stindardul D-vóstre cu insemnulŭ: *demnitate naţională,* suntŭ angajatŭ totdéuna.

Regretŭ că nu potŭ fi între D-vóstre. **Petru Truţa.**

Blaşiu, 1 Ianuarie 1888.

Victoriă! Triumfŭ!

G. Bărbatŭ. B. Turcu.

Baia-mare, 1 Ianuarie 1888.

Sĕ fii binecuvêntată, aprigă luptătóre, ce o jumĕtate de seculŭ cu gloriă ai purtatŭ stindardulŭ, luptând pentru înfrăţire şi scumpa libertate, pentru lumină şi cultură cu zelŭ neîncetatŭ. Şi celŭ ce mai ânteiu l'a ţinutŭ, ostaşulŭ veteranŭ, de noi stimatŭ, la mulţĭ anĭ sĕ trăiéscă!*)

Românii Băimărenĭ.

Blaşiu, 1 Ianuarie 1888.

Regretămŭ, că nu putemŭ participa decâtŭ numai cu spiritulŭ la marea sĕrbătóre naţională.

Dée ceriulŭ ca scopulŭ urmăritŭ de „Gazeta Transilvaniei," care este alŭ tuturorŭ Românilorŭ, sĕ se realiseze câtŭ mai curêndŭ.

Teologii din Blaşiu.

Chişineu, Ungaria, 1 Ianuarie 1888.

Cu ocasiunea serbărei jubileului de 50 de anĭ alŭ „Gazetei Transilvaniei", vĕ rogŭ sĕ primiţĭ gratulaţiunea şi felicitările mele sincere. **Mihaiu Veliciu.**

Galaţĭ, România, 1 Ianuarie 1888.

Cincĭḍecĭ de anĭ de luptă sĕ vĕ întărescă a purta pe viitorŭ cu aceeaşĭ energiă stindardulŭ adevĕratei politicĭ românescĭ ce representaţĭ.

Cetăţeanu, Barbescu, Haliţa, Dobreanŭ, Munteanŭ, Radu, Constantinŭ, Popŭ, Cerchezŭ, Coltofeanŭ, Crăiniceanŭ, Frigătorŭ, Chiriacŭ, Marinescu, Paulŭ, Constantinescu, Pitişĭ.

Mizilŭ, 1 Ianuarie 1888.

Anĭ mulţĭ „Gazetei Transilvaniei"! Trăiéscă luptătorii!

Mariu Mureşianu.

Berladŭ, 1 Ianuarie 1888.

Şcóla politică propagată de „Gazeta Transilvaniei" în decursulŭ celorŭ 50 de anĭ sĕ fiă de bunŭ augurŭ şi în viitorŭ naţiunei române.

Recunoscinţă fundatorilor, succesŭ gloriosŭ succesorilorŭ!

Profesorii: **Ionŭ Popescu, Beloescu, Ghimbăşanŭ, Neagoe, Onişorŭ, Paliţa, Catulŭ, Pană, Bistriţianu** farmacistŭ, **Pamfilie** architectŭ.

Fiume, 1 Ianuarie 1888.

Jubileulŭ de astăḍĭ este o *victoriă literară* pentru scriitorii şi cetitorii „Gazetei" deopotrivă.

In semnŭ de bucuriă vĕ urămŭ vieţă îndelungată.

Mănescu, Cisar, Boilescu, Vincenţiu Nicoră.

Braşovŭ, 12 (24) Ianuarie 1888.

Opera de împăciuire a naţiunei cehe şi germane în Boemia a devenitŭ în adevĕratulŭ sensŭ alŭ cuvêntului o muncă de Sisyphŭ.

Mai întâiu şĭ-a încercatŭ norocuĭŭ guvernulŭ, asigurândŭ şi limbei cehice unŭ terênŭ mai largŭ de desvoltare prin cunoscuta ordonanţă a ministrului de justiţiă în privinţa folosirei limbilorŭ ţĕrii, cehă şi germană, în oficii. Dér n'a dobênditŭ prin acésta decâtŭ puţină recunoscinţă din partea Cehilorŭ şi o hotărîtă nemulţumire din partea Germanilorŭ boemĭ.

Germanii în cele din urmă au datŭ espresiune nemulţumirei lorŭ prin aceea, că au părăsitŭ dieta boemă, adoptândŭ politica de resistenţă passivă.

Trebue sĕ recunóscă orĭ şi cine, că conducĕtorii Cehilorŭ s'au purtatŭ cu multă moderaţiune şi cruţare faţă cu oposiţiunea germană din ţéra lorŭ. Ei dela începutŭ au adoptatŭ principiulŭ de a asigura, câtŭ numai cu putinţă este, esistenţa naţională şi dreptulŭ de limbă alŭ minorităţii germane din Boemia. Cu alte cuvinte, cele două milióne de Germanĭ sĕ nu fiă nicĭdecum mai puţinŭ îndreptăţiţĭ înaintea legii, ca cele trei milióne de Cehĭ din Boemia.

In înţelesulŭ acesta conducĕtorii Cehilorŭ Dr. Rieger şi prinţulŭ Lobkovitz au propusŭ astă tómnă Germanilorŭ stabilirea unei înţelegerĭ comune extra-parlamentare cu scopŭ de a se împăca Cehii cu Germanii, aşa ca cei din urmă sĕ pótă lua éráşĭ parte la lucrările dietei.

In scopulŭ acesta — după ce preşedintele comitetului esecutivŭ alŭ deputaţilorŭ dietalĭ germanĭ Dr. Schmeykal a declaratŭ că e gata a întra în negociărĭ, sub anumite reserve — prinţulŭ Lobkovitz i-a adresatŭ acestuia o scrisóre, în care-i propune ţinerea unei conferenţe pe basele următóre:

1. Sĕ se asigure o *curiă* în dietă pentru minoritatea naţională, (adecă pentru Germanĭ).

2. Sĕ se reguleze cestiunea de limbă în comune şi în districte.

3. Sĕ se modifice dispositiunile legale esistente în privinţa întrebuinţării celorŭ două limbĭ ale ţĕrii la judecătorii, spre mulţămirea ambelorŭ părţĭ.

4. Sĕ se uşureze sarcinele ce li se impunŭ minorităţilorŭ naţionale în multe comune prin înfiinţarea de scolĭ.

Germanii boemĭ au propusŭ prin Dr. Schmeykal la punctele de mai susŭ diferite modificărĭ, cerêndŭ ca sĕ fiă luate de basă a discusiunei „cu consêmţĕmêntulŭ guvernului:" atuncĭ ei, Germanii, vorŭ întra în negociărĭ.

La acésta rĕspunse prinţulŭ Lobkowitz că nu póte promite unŭ consêmţĕmêntŭ principiarŭ în numele guvernului, dér va stărui ca guvernulŭ sĕ aprobe punctele ce vorŭ fi stabilite în înţelegere.

In urma acésta Dr. Schweykal a declaratŭ în numele clubului deputaţilorŭ germanĭ la 22 Ianuarie 1888, că nu potŭ lua parte la conferenţa propusă de prinţulŭ Lobkowitz, deórece n'au nicĭ o garanţiă că guvernulŭ va consêmţi la cele ce se vorŭ stabili şi după ce vĕdŭ, că dificultăţile carĭ se opunŭ primirei propunerilorŭ lorŭ îşĭ au isvorulŭ în deosebitele vederĭ de dreptŭ publicŭ.

Astfelŭ s'au curmatŭ încercările de împăciuire estra-parlamentare şi e puţină speranţă că guvernulŭ, de va lua chiar elŭ iniţiativa, va dobêndi în împrejurările de faţă mai multŭ.

Eată unde au adusŭ lucrurile în Austria pĕcatele guvernelorŭ şi pofta de supremaţiă!

Darulŭ domnei Constanda Irimie Popa.

Incă în Nr. 1 alŭ fóiei nóstre din anulŭ acesta amŭ publicatŭ amicabila şi românésca felicitare, ce nĭ-a adresat'o din München stimatulŭ d-nŭ *Irimie Er. Popa,* unulŭ din vrednicii fii ai rĕposatului fruntaşŭ din Săcele, Eremie Popa. Scrisórea de felicitare s'a terminatŭ cu următórele cuvinte, de cuprinsŭ multŭ însemnătorŭ:

„Binevoiţĭ a primi şi din partea nevestei mele o mică, modestă corónă în semnŭ de amintire, căcĭ aducerea aminte este uniculŭ raiu, din care nu putemŭ fi alungaţĭ".

Acéstă corónă, dovada nobilolorŭ sentimente românescĭ ale *Dómnei Popa,* a sositŭ aicĭ deodată cu scrisórea de felicitare, dér din cause independente de noi*) amŭ primit'o numai acuma.

Ea representă o cunună de laurĭ, lucrată cu deosebitŭ gustŭ şi artă din argintŭ curatŭ, avêndŭ unŭ diametru de 17 cm. Bobiţele de laurŭ suntŭ de aurŭ. Cununa constă din două ramurĭ, carĭ josŭ suntŭ legate printr'o pantlică de aurŭ cu inscripţiunea: *„D-lui Aur. Mureşianu—în memoria jubileului „Gazetei. 1888."* Coróna e aşeḍată pe o perină de mătase roşiă, jurŭ împrejurŭ cu şinorŭ tricolorŭ.

Românii din Macedonia.

Oficiosului rusŭ „Prawitelstwennyi Wjestni" i se scrie din Salonicŭ:

Mulţămită desterităţii deja cunoscutului Mărgăritŭ şi a altoru agenţĭ românĭ, propaganad română face considerabilĭ paşĭ între Cuţo-Vlachii orĭ aşa numiţii Ţînţarii locuitorĭ în Macedonia. Agenţii ajutoraţĭ de dorinţa Ţînţarilorŭ, de a învĕţa limba română, au intemeiatŭ în mai multe locurĭ şcóle de copii şi de fete, carĭ se susţinŭ parte din banii ce i-a donatŭ guvernulŭ românŭ, parte din fondurile testamentare create de unii Ţînţarĭ, carĭ şĭ-au adunatŭ o considerabilă avere în România. Se înţelege de sine, că din şcólele cele nouĕ s'a scosŭ de totŭ afară limba grecéscă. Nu mai încape nicĭ o îndoială, că în scurtŭ timpŭ ea se va elimina şi din acele şcóle ţînţărescĭ, în care s'a susţinutŭ până acum. Ce se atinge de încordările agenţilorŭ românĭ, de a câştiga pe Ţînţarĭ pentru unire, acestea au rĕmasŭ până acum fără succesŭ. Partea cea mai mare a Ţînţarilorŭ ţine încă strînsŭ la credinţa ortodoxă, şi respinge orĭ-ce apropiere de unire. Asemenea că Ţînţarii şi Albanezii ortodoxĭ din Macedonia, carĭ suntŭ fórte numeroşĭ, au începutŭ a accentua dreptulŭ lorŭ de esistenţă naţională. Mai nainte şi ei, ca şi Ţînţarii, au învĕţatŭ la şcólele grecescĭ şi limba lorŭ maternă o au cultivatŭ numai în sînulŭ familiei. In acestŭ anŭ au începutŭ a introduce în şcóle limba albaneză. Din banii ce i-a testatŭ ortodoxulŭ albanezŭ Kerci, care s'a îmbogăţitŭ în România, s'a înfiinţatŭ aci nu de multŭ o şcólă albaneză, pentru care se trămitŭ din România cărţĭ în limba albaneză şi cu litere latine tipărite.

Delegatulŭ Papei, Monsignore Ronetti, care nu de multŭ a plecatŭ de aci, a visitatŭ şcóla catolică de aci dimpreună cu seminarulŭ misionarilorŭ, care se află afară din oraşŭ, şi a întrodusŭ în aceste institute învĕţămêntulŭ limbei italiane.

La şcólă se educă copii unorŭ Bulgarĭ, carĭ au trecutŭ la catolicismŭ şi la seminarŭ, unde se propunŭ tóte obiectele teologice în limba bulgară, se crescŭ misionarii catolicĭ. In timpulŭ din urmă şi propaganda protestantă se nisuesce a pune piciorulŭ în Macedonia.

Misionarulŭ protestantŭ Samsonŭ a înfiinţatŭ aci, cu ajutorulŭ unui Grecŭ trecutŭ la protestantismŭ, Michalides, o casă de rugăciune, în care în tóte Duminecile se celebrézá serviţiulŭ divinŭ. Credincioşii, c'am 30 la numĕrŭ, suntŭ fără esceptiune Grecĭ.

SCIRILE ḌILEI.

Din *Alba-Iulia* primimŭ cu dta 21 Ianuarie n. c. o corespodenţă, prin care ni-se spune, că unii „patrioţĭ" maghiarĭ nu numai că nu respectă sĕrbătorile românescĭ, ci îşĭ batŭ chiar jocŭ de ele. Aşa de es. ni-se spune, că fişcalatulŭ reg. de acolo tocmai a doua ḍi de Pascĭ din anulŭ trecutŭ a pusŭ pe arestanţii românĭ sĕ care cu căruţa nĕsipŭ în cetate. Totŭ acelŭ fişcalatŭ a doua ḍi de Crăciunŭ, la Anulŭ nou şi la Bobotéză din anulŭ curentŭ a trimisŭ pe arestanţii românĭ la Evrei de au tăiatŭ tótă ḍiua lemne pe séma acestora. Mai multŭ: în ḍiua de Bobotéză i s'a interḍisŭ preotului românŭ gr. cat. ca sĕ boteze pe arestanţii românĭ, ḍicêndu-i-se, că arestanţii n'au lipsă de astfelŭ de *bosconiturĭ* („A raboknak nincs szükségük olyan hokusz pokuszokra.") In sĕrbătorĭ marĭ, în sensulŭ contractului încheiatŭ cu arendatorele, este prescrisŭ a se da arestanţilorŭ carne; arestanţilorŭ românĭ însĕ chiar şi în ḍiua de Crăciunŭ lĭ-s'a datŭ păsatŭ şi nu carne. De asemenea ni-se scrie că nu se respectă sĕrbătorile românescĭ nicĭ din partea judecătoriei r. de cercŭ de acolo; tocmai în ḍile de sĕrbătóre suntŭ mai mulţĭ ómenĭ chiămaţĭ la pertractare.

De comentarŭ nu mai e nevoiă. Rĕmâne ca Românii din capulŭ trebilorŭ românescĭ în Alba-Iulia sĕ'şĭ facă datoria.

***

Episcopulŭ Lorenz Sclauch din *Oradea-mare* adresă ministrului unguréscŭ de culte o scrisóre în care se îmbie de a preface baia episcopală de pe domeniile episcopescĭ, cunoscută din causa ternelorŭ sale escelente, într'o bae de cură. Ministrulŭ a trimisŭ în urma a-

---

*) Telegrama acésta nĭ-a venitŭ fórte schilodită şi schimonosită, din care causă mai multŭ a trebuitŭ sĕ gâcimŭ ce vrea sĕ ḍică. — Red.

*) Corona după ce a sositŭ la posta din Braşovu a fostŭ trimesă la Budapesta, ca sĕ fiă acolo preţuită mai întâiu pentru stabilirea tacsei de vamă. De aicĭ întârdierea. Acésta procedură se urméză cu tóte obiectele, chiar şi cu cele de valóre minimă, precum inele ş. a. Nu înţelegemŭ atâta centralisare în defavórea publicului. Se nu se afle óre în Braşovŭ ómenĭ de încredere, carĭ sĕ scie preţui atâta lucru? Red.

cestora pe șefulŭ despărțământului de construcții din ministerulŭ de culte, consilierulŭ ministerialŭ Anton Weber, și pe profesorulŭ de universitate Dr. Lengyel la Oradea-mare pentru ca sĕ lucreze proiectele. — Universalŭ ministru! Decă ar fi numitŭ ministru de tóte și la tóte resorturile, s'ar face o însemnată economiă visteriei. N'ar fi rea propunere.

* * *

Mediculŭ comunei Brașovu a constatatŭ că în *Terlungenĭ* bântue vĕrsatulŭ (bubatulŭ), fiindŭ deja bolnavĭ peste 13 inșĭ.

* * *

Ministrulŭ ungurescŭ de interne a detrasŭ debitulŭ postalŭ pentru țĕrile coronei ungare foilorŭ polone ce aparŭ în Parisŭ „Wolne polskie slowo“ și „Glas polski,“ sub cuvêntŭ că au doveditŭ tendințe panslaviste.

* * *

Corurĭ nouĕ de plugarĭ s'au înființatŭ în comunele *Hodoniu*, protopresviteratul Timișórii, și *Siomoschesiu*, protopresviteratulŭ Ienopolei. Ambele aceste corurĭ au cântatŭ pentru prima dată sânta liturghiă în sĕrbătorile Nascerii Domnului, spune „Biserica și Șcóla“ din Aradŭ.

* * *

Mediculŭ-maiorŭ la honvedĭ Dr. Ferdinand *Otroban*, a fostŭ transferatŭ din Brașovŭ la Lugoșŭ.

* * *

Țĕranulŭ sasŭ din *Sighișora* I. Kaiser, care în 16 Ianuarie n. se duse cu o saniă în pădure după lemne, fŭ aflatŭ înghețatŭ. Din nenorocire se apropiase cu sania prea tare de o grópă și se rĕsturnase cu ea, îngropându-se în zăpadă.

* * *

Din *Oradea-mare* se scrie, că Judele din Cehŭ, Vasilie *Ciordarŭ*, fŭ atacatŭ pe drumŭ către casă de lupĭ. Caii se speriară și o luară la fugă, ér judele cădŭ din saniă. Bestiele flămânde se aruncară asupra nefericitului, și-lŭ rupseră în bucățĭ. Visitiulŭ vĕduse bine, că judele a cădutŭ din saniă, dér nu'i alergă într'ajutorŭ ci dete bice calului și merse mai departe.

* * *

Biuroulŭ orășenescŭ de călĕtorĭ în Brașovŭ face cunoscutŭ, că la 1 Februarie se vorŭ libera bilete pentru Budapesta și întórcere, cu o reducere de 50% și cu o durată de 14 dile, la tóte stațiunile liniilorŭ următóre: Brașovŭ-Clușiu, Sibiu-Copșa mică, Cucerdea-T.-Murĕșului și Ghirișŭ-Turda.

* * *

In comuna *Geoagiulŭ de josŭ*, comit. Hunedórei, e de ocupatŭ postulŭ de magistru poștalŭ. Cauțiunea e de 100 fl. Lefa 180 fl. pe anŭ; cheltuelĭ de cancelariă 40 fl., cheltuelĭ de îmânare 18 fl., mai departe unŭ paușalŭ de espedare ce se va stabili ulteriorŭ. Intre Geoagiulŭ de josŭ și Orĕștie (12 chilometri) va ave sĕ circule în tótă diua o cariolă cu unŭ calŭ a magistrului postalŭ. Petițiunile se adreséză în intervalŭ de trei sĕptĕmânĭ la direcțiunea din Sibiiu a poștelorŭ și telegrafului.

* * *

Din *Cernăuțĭ* se scrie, că în Witznitz au întratŭ la 21 Ianuarie nóptea niște făcĕtorĭ de rele în oficiulŭ de dare, după ce au spartŭ zidulŭ, și sfărîmândŭ o casă de ferŭ Wertheim au furatŭ 2181 fl. banĭ de dare și 18,627 fl. deposite. De urma făptuitorilorŭ nu s'a datŭ.

* * *

In *Seghedinŭ* s'a simțitŭ Marțĭ la amedĭ în sĕptĕmâna trecută unŭ cutremurŭ de pămêntŭ. In suburbiulŭ Rochus se cutremură pămêntulŭ cu ceva înainte de 12 óre, pe când în Seghedinulŭ nou se simți abia la câteva minute după 12 óre. Pe partea de cătră Rochus a orașului a fostŭ cutremurulŭ cu multŭ mai violentŭ. In mai multe case cădură vasele de bucătăriă de pe polițe. Cutremurulŭ se repetă după câteva minute, dér forte slabŭ. Cutremurulŭ a fostŭ urmatŭ de unŭ sgomotŭ înăbușitŭ ce se asemĕna cu sunetulŭ de departe alŭ tobelorŭ.

* * *

O întêmplare de necredutŭ se istorisesce din *Făcetŭ*. Din comuna învecinată Dichișŭ (Dikes) în nóptea de 17 Ianuarie plecă unŭ țĕranŭ românŭ cu fiiulŭ sĕu de 13 anĭ într'o saniă la Lugoșŭ. Pe drumŭ fŭ sania atacată de o haită de lupĭ, și țĕranulŭ pentru ca sĕ'șĭ scape viața, luă copilulŭ și-lŭ dete pradă lupilorŭ. Nefericitulŭ copilŭ fŭ sfâșiatŭ imediatŭ în mii de bucățĭ. Ajunsŭ în Lugoșu, denaturatulŭ tată, mustrându-lŭ consciința, se înfățișă însușĭ la judecătoriă, unde fŭ arestatŭ.

Munții apusenĭ, în Transilvania, la finea anului 1887.

Publiculu românŭ acum s'a dedatŭ ca în continuu sĕ audă și sĕ vedă plânsorĭ asupra neîndreptățirilorŭ, pe carĭ le îndurămŭ dela ómenii administrațiunei politice și parte și dela judecătorĭ, carĭ nu ne cunoscŭ datinele și aplicările, ba de cele mai multe-orĭ nu ne înțelegŭ nicĭ limba nóstră, vorbită de 1½ milionŭ de Românĭ în Ardealŭ.

Omulŭ ar fi în dreptŭ a aștepta dela unŭ poporŭ apĕsatŭ și jignitŭ în drepturile sale o încordare a puterilorŭ la resistință solidară și impunĕtóre, însĕ la noi trebue sĕ vedemŭ, cu durere, că chia sub greua apĕsare, ómenĭ crescuțĭ și lăptațĭ cu lapte de mamă română mai află cu cale a'șĭ urî pe fratele sĕu de sânge, numai decă îi dă mâna a lucra ca sĕ-lŭ surpe.

Românii ardelenĭ din nenorocire suferŭ de acestŭ rĕu chiar și pe tĕrĕmulŭ bisericescŭ, pe care îlŭ diregŭ ei înșișĭ. Înțelegŭ multele vecsațiunĭ ce se comitŭ de cătră organele bisericescĭ administrative față de subalternii lorŭ, la ce forte puținŭ s'au gânditŭ ómenii de bine, ca sĕ 'șĭ ridice vocea pentru încetarea lorŭ.

Nu numai susŭ la curtea metropolitană trebue privitŭ cu ochĭ agerĭ, ci hai sĕ mei privimŭ și prin provinciă la abusurile și volniciile, ce totŭ mai tare se lățescŭ între unele părțĭ ale provinciei archidiecesane. Din când în când se aude câte unŭ țipetŭ, apoi éră adórme. Publiculŭ uită bucurosŭ a reveni la astfelŭ de lucrurĭ neplăcute, și niciodată nu se întrepune pentru a înfrêna abusurile, carĭ de ordinarŭ sub o firmă sĕu alta se continuă.

Din munții noștri am cetitŭ multe corespondențe prin diarele nóstre, însĕ mai rare suntŭ acele, carĭ se ocupă și de causele bisericescĭ și scolare; cele mai multe se referă la asuprirele organelorŭ politice, carĭ nu numai în munții apusenĭ, ci preste totŭ Ardealulŭ bântuie poporulŭ nostru, care sufere și numai cu greu se póte scutura de cugetulŭ fatalisticŭ „că așa a fostŭ sĕ o pățescă!“

Aceste suntŭ mângăerĭ copilărescĭ și nedemne de unŭ poporŭ consciu de sine, și rĕu sĕ face când nu se combatŭ abusurile și nelegalitățile cu tóte mijlócele legale.

Cei chiămațĭ a face acesta și a înlătura cugetele slabe și corupțiunea sufletéscă însĕ au alte grijĭ. Bietulŭ materialismŭ a cutropitŭ morala creștină, și mulțĭ dintre preoții noștri au devenitŭ preoțĭ de meșteșugŭ.

Este grea vorba, dér faptele de tóte dilele ne arată, că preoții în mare parte nu-șĭ mai înțelegŭ chiămarea nobilă de a fi propoveduitorii Evangeliei, și au devenitŭ ómenĭ de speculă.

Suntŭ sate și orașe o mulțime, unde nicĭ că e vorba a se mai ține cuvêntărĭ bisericescĭ, ci tótă slujba bisericéscă merge după unŭ șablonŭ vechiu, încâtŭ ómenii potŭ sĕ dórmă în cursulŭ unui astfelŭ de serviciu divinŭ monotonŭ, pe care din prunciă așa l'au aflatŭ, și cu elŭ póte sĕ moră, fără ca sĕ scie în adevĕrŭ ce este creștinătatea adevĕrată, deórece, cum diseiu, predică nu se ține.

Voiu fi socotitŭ de unŭ pesimistŭ de cătră mulțĭ, însĕ nu mi-se póte imputa tocmai de aceea, căcĭ scriu aceste. Fiescecare se póte convinge cumcă nu esagerezŭ. Decă privesce în jurulŭ sĕu va afla tóte aceste, cu escepțiunĭ, se înțelege, cărora le dămŭ tótă onórea.

Rĕulŭ acesta este cu atâtŭ mai durerosŭ, cu câtŭ nu pe cei bĕtrânĭ preoțĭ îi putemŭ acusa, ci vina mai mare este a acelorŭ preoțĭ tinerĭ, carĭ suntŭ din timpulŭ dela 1848 încóce crescuțĭ și educațĭ în mare parte cu stipendii ale bisericei și ale națiunei române.

Poporulŭ este setosŭ de a câștiga adevĕrațĭ conducĕtorĭ, deră va trebui sĕ mai aștepte, căcĭ anulŭ încheiatŭ nu a arătatŭ mai de locŭ bărbațĭ de înalte cugetărĭ, ci a avutŭ nenorocirea, ca sĕ înregistreze în catalogulŭ sĕu o mulțime de pĕcate comise de inteligenții poporului românŭ, dela carĭ acesta era în dreptŭ sĕ aștepte o bărbătéscă purtare, și la a cărei prestare ei moralicesce suntŭ obligațĭ.

Nu vomŭ scăpa de asuprirĭ și neîndreptățirĭ, până ce nu vomŭ fi pĕtrunșĭ de acelŭ simțĕmêntŭ, cumcă iubirea reciprocă este basa vieții unui poporŭ, și nu este ertatŭ ca din ură personală sĕ vătămămŭ interesele poporului, din care ne-amŭ născutŭ. Egoismulŭ și desŭ usitatulŭ antagonismŭ trebue sĕ înceteze, căcĭ urele personale ne facŭ slabĭ și imbecilĭ, ba în cele mai multe casurĭ ne facŭ instrumente vile în mânile agențilorŭ politicĭ nouĕ contrarĭ.

Sĕrăcirea poporului trebue sĕ ne trezéscă din amețéla în care și prin vina nóstră ne-amŭ înglodatŭ, și fiescecare inteliginte sĕ-șĭ dică „Susŭ inimile sĕ le ridicămŭ“.

Cu acestŭ dorŭ salutŭ anulŭ nou 1888.

Neînfricatulŭ.

Tĕrgulu de rîmători dela Severinŭ.

Cetimŭ în „Curierulŭ Financiarŭ“ din Bucurescĭ dela 10 (22) Ianuarie:

Dela deschiderea acestui tĕrgŭ și până astădĭ suntŭ șese lunĭ și câteva dile. Cu tóte greutățile, ce nu lipsescŭ a se ivi la începutulŭ orĭ-cărei întreprinderĭ, trebue sĕ ne felicitămŭ cu toții de succesele culese de acestŭ tĕrgŭ în scurtulŭ timpŭ de când funcționéză.

Prin înființarea acestui tĕrgŭ și a celorlalte douĕ ce se vorŭ deschide în anulŭ curentŭ la Constanța și la Burdujenĭ, guvernulŭ a creatŭ comerciului de vite stațiunĭ de crescere și de scurgere de o utilitate marcantă, care profită cultivatorilorŭ prin faptulŭ, că îșĭ crescŭ și îngrașe vitele în modŭ sistematicŭ și eftinŭ, și care profită în acelașĭ timpŭ și cumpĕrătorilorŭ, fiă localĭ fiă străinĭ, prin aceea că găsescŭ în aceste tĕrgurĭ totŭ soiulŭ de vite eftine, bine îngrășate și de o sĕnĕtate bine garantată.

Operațiunile tĕrgului dela Severinŭ în cele dintâiu șese lunĭ ale creațiunei sale suntŭ o probă vĕdută de ceea ce avansămŭ aci. După Buletinulŭ oficialŭ alŭ direcțiunii acelui tĕrgŭ numĕrulŭ rîmătorilorŭ întrațĭ spre îngrășare dela 15 Iuniu până la 29 Decemvre inclusivŭ se urcă la cifra de 16.424 capete.

Din aceștia 8.291 s'au esportatŭ pentru Austro-Ungaria la Steinbruch, 791

„FOILETONULŬ GAZ. TRANS.“

(4)

POPA CARE SCIE CARTE

(Poveste culésă de V. A. Ureche.)

(Urmare și fine.)

Sosì acum 15 Cereșarŭ. Ștefanŭ-Vodă adunase Divanulŭ în casa cea mare de ospĕțŭ a vlădichii din Romanŭ.

Vodă stătea mărețŭ, în fundulŭ cămării, ncungiuratŭ la drepta și la stânga de sfetnicĭ, ca sântulŭ Dumnedeu la judecata cea de pe urmă. Divaniștii cu toiage de aurŭ și de argintŭ, vĕrgate cu roșu și cu tóte fețele curcubeului, care-șĭ la loculŭ lorŭ, îșĭ dedeau sfatulŭ în trebile țĕrei; când étă că *sórele a chindie*, se deschise ușa divanului, și intră unŭ preotŭ.

— Popa Onofrei! dise cu mirare Ștefanŭ-Vodă, care puțin aștepta sĕ vină popa la diua hotărîtă cu rĕspunsurile, după ce-lŭ simțise Vodă câtŭ era de sĕracŭ de carte.

Părintele Onofrei! murmurară sfetnicii, carĭ acum sciau și ei de șiretenia lucrului.

— Bine ai venitŭ la noi, părinte Onofrei, adause Stefanŭ-Vodă. Bre!.. da ce schimbatŭ mai escĭ la față!...

— Hei! Măria ta, grija schimbă fața omului!

— Așa este, Măria ta, dise marele logofĕtŭ, grija te îmbetrânesce și te pocesce mai iute ca vremea.

— Ei, ce rĕspunsurĭ ne aducĭ, părinte Onofrei? întrebă Vodă.

— Măria ta ai disŭ: „popă, sĕ-mĭ spui câtŭ prețuescŭ eu?“

— Așa e... și ce-mĭ rĕspundĭ?... că uite, dumnealorŭ, boerii domnescĭ, îmĭ dicŭ mereu că eu sunt fără prețŭ!...

— Păi, așa socotescŭ eu, că boerii se înșélă, sĕ am iertăciune dela măriile lorŭ, se înșélă, din dragostea cea mare ce au către Măria ta, dómne. Eu pe Măria ta nu dau decâtŭ 29 de argințĭ...

— Cum așa?... exclamă marele logofĕtŭ îngrozitŭ.

Decă Mântuitorulŭ și Domnulŭ nostru Isusŭ Christosu a fostŭ prețuitŭ dreptŭ 30 de argințĭ, apoi Măria ta nu-i crede, dóră, că-i fi făcêndŭ mai multŭ decâtŭ 29...

— Minunatŭ, strigară într'unŭ glasŭ divaniștii.

Ce sĕ mai dică alta și Vodă, când sfatulŭ întregu se minuna de rĕspunsulu popei!

— Bine, părinte Onofrei, de spêndurătórea mișeléscă ai scăpatŭ... Acum la a doua întrebare.

— Mărițĭ boerĭ dumnevóstră, dise Glónță către sfetnicĭ, au nu e adevĕratŭ că Măria sa Vodă e sórele Moldovei? Nu-i dicețĭ măriile dumneavóstră cu acestŭ nume de *sóre?*

— Așa e, așa e!.. strigară pe întrecutele boerii.

— Păi, decă așa e, urmeză Glónță, lui Măria sa Vodă, *sóre*, ca sĕ incongiure lumea, îi trebue douĕdecĭ și patru de ciasurĭ, că atâta pune sórele de se face di și nópte...

Mĕ rogŭ cearcă-te sĕ arețĭ Divanului că a mințitŭ când a chiămatŭ pe Vodă *sóre*!

Rĕsună, decĭ, bolta casii de: așa e! alŭ boerilorŭ marĭ și micĭ și a curții mai mĕrunte.

— Da eu nu sunt sóre, cercă sĕ dică Vodă! Numai ce sĕ mai dică și Vodă, decă totŭ Divanulŭ într'o gură striga și lăuda rĕspunsulŭ istețŭ alŭ lui Glónță.

— Fie, părinte Onofrei.. când trei îțĭ dicŭ că escĭ cu chefŭ, te du și te culcă, necum când o țéră întrégă te chiamă *sórele* ei!.. Sĕ fie! Sunt *sóre* decă vĕ încăldițĭ pe lângă mine. Dér decă, cinstite părinte, te-ai învrednicitŭ cu acestŭ rĕspunsŭ sĕ nu fii decâtŭ buzduganitŭ cu buzduganulŭ meu, én sĕ-țĭ vedemŭ și alŭ treilea rĕspunsŭ.

— Ai întrebatŭ, Măria ta: *care e gândulŭ greșitŭ alŭ Măriei tale.* Păi, mărite dómne, chiar acum te înșelĭ în ceea ce gândescĭ..,

— A pățit-o!... murmură boierii.

— Cum așa? strigă Vodă, iute cum era, de se cutremură Divanulŭ.

— Gândulŭ lui Măria sa niciodată nu-i greșitŭ, părinte; dice vorniculŭ de țara de susŭ, celŭ mai lingușitorŭ dintre sfetnicĭ.

— Ba greșesce jupâne vornice, că și Vodă e omŭ, rĕspunde fără sfială Glónță. Măria sa crede acum că grăesce cu popa Onofrei dela Bărbescĭ?...

— Ei și?.. strigă Vodă.

— Păi nu cu popa Onofrei stă de vorbă Măria sa, ci cu...

— Ci cu porcarulŭ Glónță, strigă

s'au vêndutŭ în interiorulŭ ţêrei. 33 au fostŭ esterminaţĭ din causa bólei de dinţĭ şi 1 singurŭ a peritŭ sub durata carantinei.

După cum se vede sub punctulŭ de vedere alŭ sănătăţii, vitele nu lasă nimicŭ de doritŭ, după cum nu lasă sub punctulŭ de vedere alŭ esportului în Austro-Ungaria mai cu sémă. Preţulŭ vitelorŭ continuă marşa sa spre urcare variândŭ între 65 şi 72 banĭ kilogramul după deducerea de 45 kilograme viaţa de păreche şi 4% rabatŭ.

Serate literare şi musicale în Braşovŭ şi Aradŭ.

In preséra S-tului Ionŭ Botezătorulŭ, 6 Ianuarie c., Societatea de lectură a studenţilorŭ dela şcólele române gr. or. din locŭ a arangiatŭ în sala gimnasiului românŭ o şedinţă publică în onórea P. S. S. Dlui Episcopŭ alŭ Caransebeşului, Ionŭ Popasu. Şedinţa fù bine cercetată, abia mai încăpêndŭ publiculŭ în spaţiósa sală a liceului. Deschiderea şedinţei s'a făcutŭ prin d-lŭ profesorŭ N. Pilţia, ca preşedinte alŭ societăţii. Urmară apoi celelalte puncte ale programului, pe care l'amŭ fostŭ publicatŭ. Tóte punctele programului au fostŭ esecutate cu succesŭ şi spre deplina mulţămire a publicului. Numeróse aplause seceră din partea publicului fiă-care tinerŭ care a luatŭ parte la esecutarea programei. Serata acésta a fostŭ o nouă dovadă despre zelulŭ şi activitatea ca tinerii noştri desfăşură în desvoltarea lorŭ intelectuală, căutândŭ se se ocupe cu lucrărĭ seriόse şi în afară de păreţii classei. Asemenea ocupaţiunĭ influinţéză în celŭ mai binefăcetorŭ modŭ şi asupra desvoltării lorŭ morale, asupra caracterului. De aceea îi felicitămŭ.

—x—

Mercuria trecută s'a ţinutŭ în sala mare a seminariului diecesanŭ din Aradŭ sĕrbătórea patronului acestei şcóle a Sântului Ionŭ Botezătoriulŭ. Serbarea s'a începutŭ cu cântarea „Astădĭ firea apelorŭ se sfinţesce," esecutată de corulŭ elevilorŭ seminariului. După acésta directorulŭ substitutŭ Augustinŭ Hamsea pronunţă unŭ discursŭ comemorativŭ, în carele desvoltă importanţa acestei şcóle întru desvoltarea ulterióră a clerului şi a poporului din eparchia ortodocsă a Aradului, precum şi importanţa momentelorŭ sĕrbătorii asupra desvoltării intelectuale şi morale a elevilorŭ acestui institutŭ. După acestŭ discursŭ se esecută de musica instrumentală a tinerimei unŭ imnŭ, ér corulŭ esecută piesa „Erna" de Porumbescu cu multă precisiune.

Balurĭ în Deva, Aradŭ şi Oraviţa.

In favorulŭ fondului „Reuniunei femeilorŭ române din comitatulŭ Hunedorii" se va arangia unŭ balŭ la 11 Februarie 1888 st. n. în sala redutei din *Deva*. Deva, la 20 Ianuarie 1888 st. n.

Comitetulŭ arangiatorŭ: Romulŭ Anacuţa, Dionisiu Ardeleanŭ, Alesandru Balaşŭ, Aurelŭ P. Barcianŭ. Dr. Teofilŭ Bogdanŭ, Petru Dragits jun., Dr. Vasiliu Fodorŭ, Dr. Ioanŭ Mihu, Camillo Horváth. Dr. Alesandru L. Hosszu. Dr. George Ilea, George Jánosi, Dr. Cornelŭ Moldovanŭ, Demetriu Moldovanŭ, Silviu Moldovanŭ, Iuliu Munteanŭ, George Muntean, Augustŭ A. Nicóra, Sebastianŭ Olariu, Valeriu Petco, Aurelŭ Popescu, Otto Popoviciu, Iuliu Popoviciu, Beniaminŭ Popŭ, Niculae Radu, Gerasimŭ Sêrbu. Silviu Stanciu, Marcu Theodosie, Caesar Theodosie, George Tulvanŭ.

Inceputulŭ la 8 óre séra. Preţulŭ intrării: de persónă 1 fl. v. a.

— —

Tinerimea română din *Aradŭ* va arangia în 13 (25) Februarie 1888 în sala dela „Crucea albă" unŭ balŭ. alŭ căruia venitŭ este destinatŭ în părţĭ egale pentru fondulŭ „Associaţiunei naţionale române" şi alŭ societăţii meseriaşilorŭ românĭ „Progresulŭ" din Aradŭ.

— —

Femeile române din Oraviţa-montană vorŭ arangia unŭ balŭ la 2 (14) Februariu 1888 în sala Hotelului „Corόna". Bilete de întrare se capĕtă la casieră d-na Livia Vuia şi séra la cassă. Preţulŭ de intrare de persónă 1 fl., de familiă 2 fl. Contribuirile benevole suntŭ a se adresa cassierei. Venitulŭ curatŭ este destinatŭ fondului „Reuniunei femeilorŭ române" ce se va înfiinţa în Oraviţa. Damele suntŭ rugate a se înfăţişa câtŭ se póte în costumŭ naţionalŭ. Inceputulŭ la 8 óre séra.

Comitetulŭ arangiatorŭ: A. Coca, A. Cucu, N. Drăganŭ, G. Jianŭ, I. C. Lepa, A. Mangiuca, Dr. I. Mangiuca, B. Munteanŭ, Dr. V. Olariu, C. Pastila, Al. Paulovicĭ, Al. Pocreanŭ, I. Popa, S. Purgar, C. Stoiacovicĭ, I. Traila, I. Velcianŭ, Dr. G. Vuia.

Literatură.

Romänische Revue, politicsh-litterarische Monatschrift, erscheint in *Resitza*, Süd-Ungarn; Herausgeber *Dr. Cornelius Diaconovich.* IV. Jahrgang I. Heft. Inhalt: An die Leser. (Seite 1). Zum jahreswechsel. (S. 3.) Nationale Solidarität (von einem praktischen Politiker S. 8). Rundschau. (Zur Abwehr. S. 11.) — Jubiläum des acad.-lit. Vereines „Petru Maior." S. 13. — Zur Magyarisirung der Adressen. S. 15 — Gehen wir mit den Russen? S. 15. — Sachsen und Romänen S. 17). Romäniens Antheil am Kriege der Jahre 1877 und 1878. Von T. E. Vacarescu, Oberstlieutenant der Reserve. Aus dem Romänischen von Mite Kremnitz. Mit einer Karte und zwei Plänen, Leipzig: F. A. Brockhaus 1888. S. 21). Wilhelm von Kozebue. (Mit Portrait. S. 27). Die Chronik des Huru und die grosse militärische Expedition in die Moldau des ungarischen Königs Ladislaus Cumanus ad reducendos Cumanos fugitivos. (Ein in der Geschichte Ungarns, so wie in der Geschichte der Nachbarländer verschwiegenes historisches Factum), von S. Mangiuca. (Schluss S. 33). Die bischöfliche Klosterkirche zu Argeş in Romänien. (Mit zwei Illustrationen, von P. Brostean. (S. 39). Litteratur und Kunst. („Der Kunstwart". Ispirescu's Familie. — Das romänische Handelsgesetz vom Jahre 1887 S. 64).

Pränumerationspreis, für Österreich-Ungarn 10 Gulden jährlich, für Deutschland 12 Mark, für das übrige Ausland 20 Francs i. G. zahlbar am Sitze der Direction. Abonnement werden nur für ein ganzes Jahr eingegangen.

(*Preţulŭ* pentru Austro-Ungaria 10 florinĭ, pentru străinătate 20 francĭ în aur pe anŭ. Abonamentele se facŭ numai pe anulŭ întregŭ.)

Sub titlulŭ *„La Romania,"* cunoscutulŭ filoromânŭ *Dr. Bruto Amante* a începutŭ o' publicaţiă despre Romania, menită fiindŭ lucrarea pentru lumea occidentală.

Volumulŭ va fi de 310 pagine şi va cuprinde 36 ilustraţii. Preţulŭ e 7 francĭ. — Subscrierile se potŭ face la redacţia „Bistriţei" în Bucurescĭ, séu se potŭ adresa prin mandatŭ d-lui Bruto Amante, 37 Corso, Roma.

Cartea va cuprinde: 1. Etnografia. — 2. Puţină istoriă. — 3. Prin Carpaţĭ. — 4. Prin Bucurescĭ. — 5. Moravurĭ naţionale. 6. Limba română, pressa periodică şi ómenii politicĭ. — 7. Mişcarea sciinţifică-literară. — 8. Literatura şi poesia română. — 9. Două balade populare. — 10. Condiţii economice şi instituţii diverse. — 11. La Muntele Atos. — 12. Carmen Sylva. — 13. Femei autóre. — 14. Revoluţia lui Horia. — 15. Ovidŭ în esilŭ. — 16. Tomi şi Constanţa. — 17. Pe lacului Sutghiol. Insula lui Ovidŭ. — 18. Tradiţii şi legende. Unŭ monumentŭ poetului amorului.

Scirĭ poliţienescĭ.

Deóre-ce căpitanatulŭ oraşului, deja *în prima Sâmbătă a lunei Februarie n. c.* are de gândŭ ca sĕ aducă la îndeplinire mĕsurile, *carĭ oprescŭ cerşitulŭ pe întregulŭ hotarŭ alŭ Braşovului*, suntŭ rugaţĭ toţĭ proprietarii de prăvălii, carĭ la învitarea căpitănatului orăşenescŭ au subscrisŭ sume de banĭ pentru ajutorarea săracilorŭ, sĕ depună până la acestŭ terminŭ décă se póte suma subscrisă pentru anulŭ întregŭ, la căpitanatulŭ oraşului. O publicaţiune a mĕsurilorŭ luate de căpitanatulŭ orăşenescŭ va apăré în ḑilele acestea.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Berlinŭ, 25 Ianuarie. Asupra esprimărilorŭ lui Bismarck, despre care atâtŭ de multŭ s'a vorbitŭ, făcute la Friedrichsruhe cătră óspele sĕu din Hamburg, se vorbesce acum din isvorŭ demnŭ de încredere, că Bismarck 'şi-a esprimatŭ, faţă cu cele mai noue procederĭ, speranţa, că doi-trei anĭ n'amŭ avé sĕ ne tememŭ de nicĭ unŭ rĕsboiu. Pentru acestŭ anŭ, ḑise principele, s'ar puté admite acésta cam cu hotărîre. *Veḑĭ bine că totŭ aşa s'a credutŭ şi în 1870 şi cu tóte astea lucrurile au eşitŭ altfelŭ.*

Pojunŭ, 25 Ianuarie. Inainte de ameḑi la fabrica de dinamită din Zurndorf a fostŭ aruncată în aerŭ o magaziă de cartuşe, cu care ocasiune au fostŭ omorîte trei lucrătóre şi mai multe rănite. Presiunea aerului a spartŭ ferestrile caselorŭ din satŭ. Causa esplosiunei nu e cunoscută.

DIVERSE.

Omorŭ. Franciscŭ Majos din Boroşneulŭ micŭ, în Săcuime, seduse în timpulŭ pe când servea ca visitiu la fisolgăbirĕulŭ Nicolae Tompadin din Sepsi-Sân-Georgĭ pe servitórea Bokor Rosa, care servea în aceeaşĭ casă. Consecinţele acestei relaţiunĭ se arătară în curêndŭ şi Majos fù silitŭ de judĕcătoriă sĕ plătească servitórei tacsa de alimentaţiune de 3 fl. pe lună. Elŭ vrù sĕ înduplece acum pe fată sĕ se mulţăméscă o dată pentru tot-deauna cu 30 fl. La acésta însĕ fata nu se învoi. Atuncĭ Majos îi promise că o ia de soţiă. Servitórea primi cu bucuriă promisiunea şi Duminecă séra în 8 Ianuarie n. se întêlniră la unŭ anume Panti Gyuri, care locuia într'o căsuţă de vamă pe ţărmulŭ Oltului. De aicĭ era sĕ plece Majos cu fata la Boroşneu, unde avea sĕ se facă în 14 Ianuarie cununia. Din séra acésta însĕ dispărŭ servitórea Bokor Rozsi. Poliţia luă pe Majos la întrebare. Acesta spuse la începutŭ că fata ar fi săritŭ în Oltŭ cu intenţiunea de a se sinucide şi s'ar fi înnecatŭ. Cadavrulŭ fù scosŭ din Oltŭ după multă căutare şi la gâtŭ se observară semne de sugrumare. Majos mărturisi că pentru ca sĕ se scape de grije, a aruncat'o în Oltŭ. Inainte de acésta însĕ i-a luatŭ şi 10 fl. carĭ se aflau la dênsa. Majos îşĭ aşteptă acum pedépsa meritată.

NECROLOGŬ.

Subsemnaţiĭ, pĕtrunşĭ de adêncă durere, anunţă tuturorŭ rudeniilorŭ şi cunoscuţilorŭ, că **Elena Vasile Popŭ** născută de **Popŭ** după grele şi lungĭ suferinţe, împărtăşită cu sfintele taine, a încetatŭ din viĕţă astădĭ la órele 2 diminéţa în alŭ 55-lea anŭ alŭ vieţii şi alŭ 40-lea alŭ fericitei căsătorii. Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale multŭ regretatei defuncte se vorŭ transporta din uliţa Oltului Nr. 143 şi se vorŭ aşeḑa spre vecĭnica odihnă în cripta familiară la biserica gr. or. din Făgăraşŭ Marţĭ în 24 Ianuarie st. n. la órele 2 şi jumĕtate după ameḑĭ. Făgăraşŭ, în 23 Ianuarie 1888.

Fiă-i ţĕrina uşóră şi memoria binecuvêntată!

Vasilie Popŭ ca soţŭ. *Maria Florea* ca fiică cu soţulŭ sĕu *Ioanŭ Florea* asesorŭ orf. şi copii lorŭ: *Octavianŭ, Severŭ, Aurelŭ, Constantinŭ, Elena, Nicolae, Constantinŭ Popŭ* ca fiiu cu soţia sa, *Maria* născută *Voina* şi copii lorŭ: *Vasile* şi *Maria.* Nepoţĭ de soră: *Teodora Ganea* născ. *Podgursky, Ioanŭ Podgursky.*

Mórtea unui poetŭ. Cunoscutulŭ romanţier spaniolŭ, Fernandesŭ Gonzales, a murit Sâmbătă, la 7 Ianuarie, în cea mai deplină miseriă, în Madridŭ. Gonzales, ale cărui romane s'au tradusŭ în tóte limbile culte europene, a ajunsŭ în timpulŭ din urmă la atâta sărăciă, încâtŭ nu mai avea banĭ sĕ'şĭ procure medicamente şi, neavêndŭ lemne de focŭ, elŭ şi-a încălditŭ odaia cu manuscrisele şi tomurile de novele ale sale. Siciriulŭ poetului se va aşeḑa de sigurŭ în museulŭ naţionalŭ; înmormêntarea i se va face pe spesele statului, într'unŭ modŭ solemnŭ. Luptătorii după mórte, tot-d'auna după mórte! Şi până ce trăescŭ ómenii cei marĭ, luptândŭ pentru deşteptarea şi luminarea naţiunii lorŭ, naţiunea îi lasă sĕ péră ruptĭ de fóme şi vineţĭ de gerŭ în odăi întunecóse!

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 24 Ianuarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.44	Vend.	8.46
Argintŭ românescŭ	„	8.40	„	8.44
Napoleon-d'orĭ	„	10.—	„	10.03
Lire turcescĭ	„	11.30	„	11.35
Imperialĭ	„	10.30	„	10.35
Galbinĭ	„	5.90	„	5.96
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusescĭ	„	109. 5	„	109.25
Discontulu	6½—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 24 Ianuarie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 5%	97.30
Renta de hârtiă 5%	83.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	94.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	124.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	110.75
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.50
Bouurĭ rurale Transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	119.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122.76
Renta de hărtiă austriacă.	78.55
Renta de argintŭ austriacŭ	80.90
Renta de aurŭ austriacŭ	109.10
Acţiunile băncei austro-ungare.	136.25
Acţiunile băncei de creditŭ ungur.	865.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	272.75
Argintŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.96
Napoleon-d'orĭ	10.02½
Mărcĭ 100 imp. germane	62.20
Londra 10 Livres sterlinge	126.65

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

din uşa Divanului Şoltuzulŭ Vrajbă, întrândŭ iute.

Da, Măria ta. E Glónţă porcarulŭ îmbrăcatŭ în haina popei, ca sĕ-lŭ scape de mórte.

Popa Onofrei s'a îmbrăcatŭ şi elŭ în hainele lui Glónţă de porcarŭ şi păzesce în loculŭ lui turma de porcĭ în ştejerişte.

— Glónţă porcarulŭ! ḑicŭ cu uimire boerii.

— Glónţă porcarulŭ? strigă Ştefan-Vodă, de se sgudui érăşĭ Divanulŭ. Mĕi badeo, n'ai ghicitŭ alŭ treilea rĕspunsŭ. Că eu nu cu unŭ porcarŭ grăit-am acum, ci cu ... ci cu *Pré sfinţitulŭ episcopŭ de Rădăuţĭ.*

Cine, boierĭ dumneavóstră, se cade sĕ fiă păstorŭ alŭ ţĕrii, de nu va fi omulŭ cu mintea istéţă şi cu sfatulŭ neîntrecutŭ? Onofrei, păstorŭ rĕmâe, dér nu la turma de ómenĭ, ci la aceea, unde şi-a aflatŭ scăparea vieţii. Acolo sĕ-lŭ lasĭ jupâne Vrajbă, auḑitu-m'ai?

Ia locŭ la drépta mitropolitului, pré sfinţitŭ părinte Ghelasie, episcopŭ de Rădăuţĭ, adăugă Vodă, luândŭ de mână pe Glónţă, *porcarulŭ de odinióră*, şi punêndu-lŭ pe scaunulŭ de vlădică, în strigările de bucuriă şi de minunare ale tuturora.

Bietulŭ Glónţă, părintele Ghelasie, plângea şi ridea.

Nu mai scie inima omului cum sĕ grăiéscă, cu rîsŭ orĭ cu plânsŭ, când o podidesce neaşteptata fericire.

Şi ĕcă, boierule, ḑise moşŭ dudău terminândŭ, cu ĕtă cum se alegŭ păstorii sufletescĭ ai neamului românescŭ.

— Vrei sĕ ḑicĭ, moşule, cum se alegeau odinióră?

— Dér ce a fostŭ póte sĕ mai fiă.

— Sĕ te audă Dumneḑeu, moşule. Numai eu nu credŭ în poveştĭ, de şi mĕ înebunescŭ după ele sĕ le ascultŭ*).

*) Acéstă poveste, cu variante diverse, se află şi în alte limbĭ. Vedĭ *Trueba:* Cuentos populares; *Cosquin,* Paulŭ Sebillot, Bladé etc. Inteligentulŭ scolarŭ alŭ scólei de Hautes études din Parisŭ, D. Galino mĭ-a spusŭ că sub o altă formă a mai auḑitŭ orĭ că a mai cetitŭ o poveste ca acésta, unde în loculŭ lui Vodă era Alexandru Mahedon şi în loculŭ popii unŭ bucătarŭ. In limba germană legenda, aprópe identică, este pusă în versurĭ de Burger. In volumulŭ ce voiu da cu mai multe poveştĭ culese de mine, voiu face apropiere între legenda spaniolă, francesă şi germană şi acea românéscă. V. A. U.

Care este cea mai bună hărtiă pentru țigărĭ?

Acéstă întrebare fórte importantă pentru fiă-care fumătorŭ de țigărĭ s'a stabilitŭ deja în modulŭ celŭ mai ne dubiosŭ.

Nu este reclamŭ gólă, ci unŭ faptŭ constatatŭ prin autorităţĭ scientifice de primulŭ rangŭ pe basa *analisei comparative* a diferitelorŭ hărtii de ţigărĭ mai bune, ce se află în comerțŭ, că hărtia de țigărĭ

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES“
și
„DOROBANȚULŬ“

din fabrica **BRAUNSTEIN FRÈRES** la Parisŭ.
65 Boulevard Exelmans,

este cu deosebire cea mai ușóră și cea mai escelentă.

După ce s'a stabilitŭ acésta între altele prin **Dr. Pohl**, profesorŭ la facultatea technică în Viena, **Dr. Liebermann**, profesorŭ și conducĕtorŭ alŭ stabilimentului chemicŭ de statŭ în Budapesta, și o **analisă comparativă**, făcută în Iuliu 1887 după puncte de vedere nouĕ higienice de către **Dr. Soyka**, profesorŭ de Hygieniă la Universitatea nemțéscă din Praga, a produsŭ chiar resultatulŭ strălucitŭ, că hărtiele de țigărĭ **„Les dernières Cartouches“** și **„Dorobanțulŭ“** suntŭ cu **23—74%** **mai ușóre**, și că împărtășește fumului de tutunŭ cu **23—77%** **mai puține** părțĭ streine, ca celelalte hărtii analisate. Veritabilă este numai aceeașĭ hărtiă, a căreĭ Etiquetă sémĕnă cu desemnulŭ aci imprimatŭ și care pórtă firma **Braunstein Frères.**

Fabrica a deschisŭ unŭ depositŭ pentru vĕndare en gros a **hărtiei de țigărĭ și a tuburilorŭ pentru țigărĭ**

BRAUNSTEIN FRÈRES, 193,50—5

WIEN, II. Bez., Negerlegasse Nr. 8,

și se află aceste articole la tóte firmele mai marĭ, carĭ au de vĕndare asemenea mărfurĭ.

Nr. 68 ex 1888.

PUBLICAȚIUNE.

În 12 Faurŭ a. c. se va ține în cancelaria comitetului administrativ de fondulŭ școlasticŭ grănițerescŭ (Sibiiu, strada urezului 6) o licitațiune minuendă asupra adaptărilorŭ ce suntŭ a se introduce la școla grănițărescă din Copăcelŭ, (¾ óre depărtare de Făgărașŭ).

Acésta se aduce la cunoscința publică cu adausulŭ, că licitanții suntŭ îndatorați a depune înainte de începerea licitațiunei dreptŭ vadiu 5% dela suma de esclamare stabilită cu **4824 fl.**

Oferte în scrisŭ, provĕdute însĕ cu vadiu, se primescŭ până la începerea licitațiunei.

Planulŭ, preliminariulŭ precumŭ și condițiunile speciale de clădire, se potŭ vede aici în fiă-care dĭ.

Sibiiu, *în 21 Ianuariu 1888.*

Comitetulŭ administrativŭ de fondulŭ școlasticŭ alŭ foștilorŭ grănițerĭ din reg. rom. I

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888
la

AMICULŬ FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 dĭ a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesie, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tracteză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Diarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de 2½—3½ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoților mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între aceștia mulțime de predice pre duminecĭ, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚŬ“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de preste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acéstă soiu apărute până acum — avêndŭ și o notiță istorică la fie-care serbătóre, care arată timpulŭ introducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modulŭ cum s'a stabilitŭ respectiva serbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda sĕu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Eupide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrosa sĕu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic. de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sĕtenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Îndreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbați de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13193. — Prețulŭ 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ compositiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ — se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de către preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scola poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavriilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50—3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născătórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.